

TATRA VÁS DOSTANE DÁL

Deset let kopřivnické Tatry pod křídly Czechoslovak Group a Promet Group

Kopřivnická Tatra si prošla od roku 1989 složitým obdobím, ve kterém se střídaly doby vzestupu s krizemi a příchody vlastníků s jejich odchody. Všechna úskalí však Tatra přežila, a navíc ani v těch nejtěžších dobách se v Tatře nezastavil vývoj nových vozů a technologických skupin včetně motorů. Díky tomu má nejstarší česká automobilka na čem stavět i dnes, byť nastala doba, která přináší nové výzvy pro celý automobilový průmysl. Zásadním mezníkem pro současnost i budoucnost Tatry je rok 2013, kdy se jejími vlastníky staly holdingové společnosti Czechoslovak Group, tehdy vlastněná Jaroslavem Strnadem, a Promet Group ve vlastnictví Reného Matery.

Rok 2013 znamenal návrat značky Tatra i továrny v Kopřivnici, kde se vozy této značky vyrábějí, do českých rukou. Onoho roku se uskutečnila dražba podniku Tatra a.s., který se ocitl v exekuci. Veškerá aktiva draženého podniku, včetně značky Tatra a výrobních kapacit, získala nová společnost Tatra Trucks a.s., ve které od té doby drží 65 procent akcií Czechoslovak Group Michala Strnada (ten společnost v roce 2016 převzal po svém otci Jaroslavu Strnadovi) a 35 procent Promet Group Reného Matery. To však byl teprve začátek záchrany Tatry, která se tehdy ocitla na hraně bytí či nebytí.

Nejprve bylo nutné získat důvěru obchodních partnerů, zajistit finance pro běžný chod továrny a výrobu, stabilizovat její řízení a zlepšit komunikaci uvnitř firmy i navenek. Nové vedení připravilo strategii rozvoje Tatry a díky velkému úsilí získalo zpět důvěru bank, pojišťoven, subdodavatelů i obchodních partnerů. To bylo zásadní pro obnovení výroby, získání prostředků pro provoz a zvýšení efektivity hospodaření i procesů ve fungování firmy.

Na rozdíl od předešlých let si Tatra také pro zbytek roku 2013 určila realistické cíle, co se týče objemu výroby. Nakonec se jí podařilo v roce 2013 prodat 722 automobilů, což bylo výrazně více než v roce 2012, ale především to byl solidní základ pro záchranu firmy a její další růst. Velmi důležitým krokem do budoucnosti uskutečněným záhy po převzetí Tatry novými vlastníky byl projekt interně označovaný jako Agáta. Jeho základem byla strategická smlouva nové společnosti Tatra Trucks (která neměla s předchozí a zkrachovalou společností Tatra a.s. již nic společného) s Ministerstvem obrany Saúdské Arábie. Ta se týkala vybudování továrny na výrobu tatrovek v Saúdské Arábii, dále dodávek kompletních vozidel i tzv. CKD sad, náhradních dílů a v neposlední řadě rozsáhlého programu školení tamních pracovníků zaměřeného na servis vozidel a rovněž technické i manažerské asistence během počáteční fáze výroby dílů a montáže kompletních tatrovek.

V roce 2013 Tatra ještě stihla rozšířit své portfolio pro zákazníky o nově vyvinutý speciální vůz Tatra Phoenix určený pro zemědělství. Tento stroj byl pro provoz po pozemních komunikacích homologován jako traktor, odtud i neformální označení Tatraktor. Snoubí v sobě výhody nákladních automobilů pro smíšený provoz na silnicích i v terénu a zemědělských traktorů.

Tři roky restrukturalizace a stabilizace Tatry

Rok 2014 byl prvním v rámci plánovaného tříletého období restrukturalizace. Přinesl stabilizaci v základních parametrech fungování automobilky a znamenal také navýšení výroby i objemu prodaných vozů, konkrétně to bylo 850 kusů. Tatra Trucks také začala ve větší míře investovat do technologií, strojů a výrobního vybavení, a to i za pomoci investiční pobídky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Investice směřovaly do lakovny, montážní linky, třískového

TATRA VÁS DOSTANE DÁL

opracování komponent, dále například do nákupu nových strojů, měřicí techniky, přechodu na kataforézu atd., a to v celkové výši téměř 100 milionů korun. Byla také redukována a zefektivněna dealerská síť.

Velmi důležitou událostí, a to nejen pro rok 2014, se pro Tatru stalo uzavření strategické smlouvy o spolupráci s automobilkou DAF Trucks. Smlouvě předcházela dlouhá a složitá vyjednávání o podmínkách partnerství. Pozitivnímu posunu směrem k jejímu podepsání napomohl právě vstup nových českých vlastníků do Tatry i jejich konkrétní kroky a plány pro budoucnost. Spolupráce Tatry a DAFu přetrvává dodnes, dokonce se rozšiřuje její náplň a je velmi výhodná pro obě strany. Díky smlouvě o spolupráci již v onom roce 2014 Tatra také mohla představit evoluci modelové řady Tatra Phoenix vyráběné od roku 2011, a to v provedení Euro 6. Technický a vývojový úsek Tatry díky komponentům od nizozemského partnera mohl připravit vůz, který splňoval tehdy nejpřísnější evropské emisní předpisy a měl potenciál prosadit se ve větší míře na náročných západních trzích.

Z velkých zakázek, které Tatra v roce 2014 získala, je třeba zmínit především objednávku od Hasičského a záchranného sboru Slovenské republiky na 166 hasičských speciálů s nástavbou od THT Polička. Zajímavou až trochu exotickou zakázku Tatra také získala premiérově v Mexiku, kam putovalo 16 tatrovek s různými nástavbami určených pro boj s povodněmi a jejich následky. V roce 2014 bylo také představeno nové pancéřované vojenské vozidlo TITUS na podvozku Tatra, které je výsledkem spolupráce Tatra Trucks, francouzské korporace Nexter Systems a podniku Tatra Defence Vehicle. Česká armáda si v následujících letech objednala desítky těchto strojů, zákazníkům si našlo a nachází i v jiných zemích.

Také v roce **2015**, tedy v druhém roce plánované restrukturalizace, se vedení Tatry podařilo pomocí investic akcionářů a díky lepšímu hospodaření zlepšit kondici automobilky a připravit ji na budoucí rozvoj. Prodej nových vozů se oproti předchozímu roku mírně zvýšil, Tatra jich prodala 858.

V roce **2016** přišlo nové jednodušší a přehlednější označování jednotlivých modelových řad vozů, které Tatra vyrábí. Bylo to další symbolické znamení, že se Tatra mění, přičemž označení Tatra Force, Tatra Phoenix, Tatra Tactic a Tatra TerrN°1, později Terra, se používají dodnes. Novinky technického rázu přišly v onom roce na řadu především u modelové řady Tatra Force. Ta dostala inovovanou krátkou dvoudveřovou kabinu stavěnou novými technologickými postupy, nové bylo její vnitřní vybavení a interiér a také mohla být opatřena novým stropním nástavcem pro hasičské verze. Od roku 2016 je také k dispozici její čtyřdveřové provedení pro šestičlennou osádku.

Pokračovaly také investice do výroby a vybavení. Například do technického úseku Tatry putovaly finance ve výši přesahující 60 milionů korun. Významnou investicí pro montážní linku vozidel bylo vysoce sofistikované automatizované zařízení pro plnění provozních kapalin (olejových náplní, chladicích kapalin, paliva, čidla pro systém SCR a další). Veškeré restrukturalizační a stabilizační kroky uskutečněné za předchozí roky pod novými vlastníky Tatry se v roce 2016 výrazně promítly do počtu prodaných vozů. Ten se vyšplhal na číslo 1312 tatrovek vyexpedovaných k zákazníkům. Tříletý plán záchrany Tatry se tak podařilo uskutečnit.

120 let výroby automobilů, modernizace a nové zakázky

Tatra tak mohla v roce **2017** s reálnými perspektivami rozvoje slavit 120. výročí od stavby jejího prvního automobilu se spalovacím motorem, kterým byl známý Präsident. V této souvislosti automobilka pro zákazníky připravila sérii vozů modelové řady Tatra Phoenix Euro

TATRA VÁS DOSTANE DÁL

6 v limitované edici nazvané jak jinak než Präsident s exkluzivními prvky výbavy a ve speciálním zbarvení.

V roce 2017 také přišla novinka v podobě montáže pancéřovaných kabin na podvozky přímo ve výrobních halách automobilky. Ve spolupráci s Tatra Defence Vehicle se na podvozky modelové řady Force začaly montovat pancéřované kabiny nového typu, který doplnil kabiny vyráběné v kooperaci s izraelskými partnery. Prodej vozů doznal opět menšího nárůstu a činil 1338 vozidel.

Významnou modernizaci přinesl rok **2018** pro typ Tatra Phoenix Euro 6. Z technického pohledu šlo vlastně o novou generaci této modelové řady, přestože navenek změny nebyly na první pohled patrné. Výroba těchto nových vozů odstartovala v dubnu. Na veletrhu Pyrocar 2018 si odbyl světovou premiéru vůz Tatra Terra R55 v hasičském provedení s novou prodlouženou kabinou. Terra je poslední generací vozů vývojové linie započaté v 80. letech klasickým typem Tatra 815. Vylepšení se dočkala i modelová řada Tatra Force, týkalo se především kabiny a přispělo tak k většímu komfortu a bezpečnosti pro osádku.

Rok 2018 byl jediným rokem za dekádu pod současnými českými vlastníky, kdy objem prodeje meziročně klesl oproti roku předchozímu. Tatra prodala 841 vozů, propad byl dán především výpadkem zakázek na východních trzích.

V roce **2019** Tatra na veletrhu IDEX představila novou generaci modelové řady Tatra Tactic. Ta dostala zcela novou kabinu z dílny tatrováckých designérů, řada komponent a interiér kabiny byly sjednoceny s modelovou řadou Tatra Force.

V roce 2019 Tatra získala jednu z největších zakázek za poslední dekádu. Jordánsko totiž objednalo více než tři stovky podvozků modelové řady Tatra Force. Kontrakt navazoval na jordánskou objednávku z roku 2018 na 150 podvozků, kterou Tatra plnila právě v roce 2019. Tatra tak v roce 2019 vykázala prodej 1283 automobilů a podvozků. Významná byla i smlouva s českým ministerstvem obrany na 71 vozů Tatra Force a Tatra Tactic pro českou armádu s výhledem na další objednávky.

Od podzimu roku 2018 se rodil dlouhodobý projekt Tatra do škol, jehož začátek lze datovat do února 2019. V rámci něho Tatra Trucks spolupracuje s představiteli krajů a odborných středních škol a chce díky němu motivovat mladé lidi ke studiu technických oborů. Žáci vybraných středních škol totiž mají možnost vlastními silami sestavit nákladní automobil Tatra, který následně najde uplatnění v běžném provozu v různých institucích zřizovaných krajem. Jde o unikátní projekt, do kterého už se zapojila řada škol ve všech krajích České republiky i z několika krajů na Slovensku.

170 let trvání firmy, covidová krize i průnik na trhy západní Evropy

Letopočet **2020** byl 170. rokem existence kopřivnické Tatry. Byl ale také poznamenán vypuknutím pandemie covid-19. Tatra ovšem byla jednou z několika málo automobilek v Evropě, která ani na jeden den nezastavila výrobu a maximálně se snažila plnit své závazky. To dokázala díky své flexibilitě při sestavování výrobního plánu a schopnosti vyrábět hlavní komponenty ve vlastních výrobních kapacitách při maximální ochraně zaměstnanců. Tatra tak v roce 2020 prodala 1186 automobilů. Navíc podporovala hasiče a záchranáře v jejich nelehké službě během krizového období.

První rok nového desetiletí Tatře přinesl také kontrakt, který předznamenal velké obchodní úspěchy v západní Evropě. Tatra v roce 2020 společně s firmou THT Polička vyhrála výběrové

TATRA VÁS DOSTANE DÁL

řízení na dodávku 46 hasičských automobilů pro německou spolkovou zemi Braniborsko. V daném roce také byla dokončena výstavba výrobního závodu na vozy Tatra v Saúdské Arábii, který vznikl v rámci projektu Agáta.

Další velkou zakázku do Německa Tatra získala i v roce **2021**. Ve výběrovém řízení německého Bundeswehru na 77 speciálních lesních hasičských vozů uspěla Tatra s modelovou řadou Force v provedení 4x4 ve spolupráci s rakouským nástavbářem Rosenbauer. Ještě větší úspěch však znamenala objednávka na téměř devět stovek logistických vozidel na podvozku Tatra pro belgickou armádu. Stalo se tak na základě výběrového řízení, ve kterém Tatra uspěla ve spolupráci s firmou DAF a podnikem Tatra Defence Vehicle. DAF je hlavním kontraktorem, Tatra v současnosti zajišťuje výrobu podvozků a kompletaci vozidel, Tatra Defence Vehicle pro část vozidel vyvinula a vyrábí pancéřované kabiny.

V roce 2021 také z výrobního podniku postaveného v Saúdské Arábii vyjely první sériově vyrobené tatrovky pro tamní uživatele. Tatra také oslavila společně s dealerem Offroad Trucks Australia 25 let úspěšného působení na australském trhu. Tatře se podařilo v roce 2021 prodat celkem 1278 vozů.

Jednou z nejdůležitějších událostí onoho roku bylo otevření nového Muzea nákladních automobilů Tatra v Kopřivnici, které vzniklo ve spolupráci Tatra, ministerstva pro místní rozvoj, kraje a města Kopřivnice. Tatra muzeu, které provozuje Moravskoslezský kraj, věnovala výstavní prostory a do expozice instalovala řadu vlastních exponátů, které tvoří její velkou většinu.

V dubnu roku **2022** Tatra vyrobila 10 000. vůz za dobu od jejího převzetí současnými vlastníky v roce 2013. Výročním vozem byla Tatra Phoenix 10x10 určená pro australského zákazníka s nosností až 35 tun. Při této příležitosti se konal slavnostní akt za velké účasti novinářů a hostů, včetně zástupců kraje, města Kopřivnice i akcionářů Tatra. Tatra také na konci léta získala dvě velké zakázky pro českou armádu. Se zástupci ministerstva obrany byly podepsány smlouvy na dodávku 209 vozidel Tatra Force 6x6 ve valníkovém provedení a na 80 vozů Tatra Force 8x8 s jednoramennými hákovými nakladači.

V roce 2022 Tatra splnila zakázku na 46 hasičských speciálů pro spolkovou republiku Braniborsko a na konci roku předala v rámci slavnostního aktu také první exempláře logistických vozidel pro belgickou armádu. Pro fungování automobilky, a především pro její zákaznický servis bylo zásadní podzimní otevření kompletně zrekonstruovaného a rozšířeného zákaznického a servisního centra v Kopřivnici. Tatra v roce 2022 prodala celkem 1326 automobilů, a potvrdila tak vzestupnou tendenci prodeje i objemu výroby.

Rok **2023** se nese ve znamení připravovaných novinek, které výrazně ovlivní budoucnost automobilky na další léta. V Tatře se pracuje na mnoha prototypch a nových řešeních. Testují se již prototypy nové generace modelové řady Tatra Force, která bude veřejnosti představena již v tomto roce. Na její bázi také vzniká ve spolupráci s externími partnery vozidlo s vodíkovým pohonem, které by se mělo představit na začátku podzimu. Probíhají také vývojové a konstrukční práce na nové generaci modelové řady Tatra Phoenix. Plán pro rok 2023 počítá s prodejem cca 1700 vozů, přičemž současná zakázková naplněnost je předpokladem k jeho naplnění.